

Richtlijnen voor gebed om genezing

W. Smouter

Genezing op gebed trekt veel aandacht. In vrijwel elke gemeente zijn er wel mensen 'naar Jan Zijlstra geweest'. Hij is de voorganger van de gemeente 'De Levensstroom' in Leiderdorp en ook daarbuiten houdt hij door het hele land bijeenkomsten.

Als christen mag je gerust geloofsverdieping, aanraking door Gods Geest en zijn helende kracht zoeken. (foto Jaco Klamer)

Maar dat is niet het hele plaatje: ook binnen de protestantse kerken is er meer aandacht voor gebed en zegen voor de zieken. Je hoort over de ziekenzalving naar Jakobus 5 en over gebeden waarbij zieken onder handoplegging gezegend worden. Het onderwerp roept heftige emoties op van voor- en tegenstanders.

Instructief

Zinnig in dit verband is het boekje 'Guidelines on Prayers for Healing' (Richtlijnen voor het bidden om Genezing), dat in september van dit jaar gepubliceerd werd door de ICCRS

(de internationale organisatie voor charismatische vernieuwing in de R.-K. Kerk). In een boekje van slechts 53 pagina's is vanuit de wereldwijde Katholieke Charismatische Vernieuwing veel wijsheid en ervaring bijeengebracht wat betreft het bidden om genezing, zowel binnen als buiten de liturgische context. Je ziet dat de katholieke kerk er langer ervaring mee heeft en uiteraard zicht heeft op een veel ruimere wereld dan onze Lage Landen. Ook voor gereformeerde lezers is deze evenwichtige en instructieve publicatie het overwegen meer dan waard.

Ik kreeg het boekje (nou ja, een brochure) onder ogen bij de presentatie van 'Gebed en genezing; gezamenlijke verklaring van de Charismatische Werkgemeenschap Nederland en de Nederlandse Lucasorde'. Die gezamenlijke verklaring op zichzelf (na te lezen op www.lucasorde.nl) is al een signaal van de bezinning die op het onderwerp plaatsvindt in kerkelijke kring.

Achtergrond

Waar komt al die aandacht voor 'gebedsgenezing' vandaan? In de eerste plaats, zo lezen we, is er in de medische wereld meer zicht gekomen op de verbinding tussen lichaam en ziel. Dat lichamelijke ziekten ook een psychische of geestelijke achtergrond kunnen hebben is meer in beeld gekomen. Holistisch noemen we dat. Daar komt bij de belangstelling voor alternatieve geneeswijzen, die nogal eens een religieuze achtergrond of symboliek hebben. Het maakt trouwens wel verschil of je in de rijke westerse wereld leeft of onder de armen: dat groeit steeds verder uit elkaar. Onder de armste volkeren heerst soms een wanhoop die mensen ertoe drijft om zich aan elke strohalm vast te grijpen: of het nu heidens of esoterisch is dan wel een Pinkstergroepering die genezing in de naam van Jezus biedt. In onze rijke landen is er een groeiende obsessie met gezondheid. Grotere welvaart en duurder medische zorg leverde niet perse meer geluk maar vooral ook meer onzekerheid op. Er is meer en meer behoefte aan psychische zorg en we gebruiken meer medicijnen dan ooit. In die context groeit de vraag naar religie met een therapeutisch aspect. Aldus de brochure. Ik vind het mooi en ook kwetsbaar dat onze charismatische vrienden deze omgevingsfactoren benoemen want dat speelt stellig mee.

Katholiek

Daarnaast beschrijven ze de ontwikkelingen in de christelijke wereld. De opkomst van de Pinksterbeweging komt aan de orde en meer dat ons wel bekend is. Boeiend is ook te lezen dat men de ruimte voor charismatische vernieuwing herleidt tot op het Tweede Vaticaans Concilie (1962-1965). Terugkijkend ziet men het als heel belangrijk dat het sacrament van de zalving, het laatste oliesel, werd omgedoopt van een sacrament voor de stervenden tot een zalving voor de

zieken, en de biecht tot een sacrament van verzoening - waarbij beiden samen de twee 'sacramenten van genezing' heten. U begrijpt dat ik bij die sacramentele leer wel een paar bedenkingen heb. Maar wat mooi om juist van die twee, biecht en zalving, de helende kracht te benoemen. Heling omvat Gods antwoord op onze zonden en wonden en die moet je inderdaad niet van elkaar willen scheiden.

Heel de mens

Deze eenheid te onderstrepen lijkt de hoofdzaak van de brochure. God geeft werkelijk kracht en genezing en het is prachtig als christenen elkaar dienen in gebed om genezing. Maar het moet geen techniek worden waarbij het geloof en de sacramenten degraderen tot hulpmiddelen om genezing te krijgen. In de ontmoeting en verzoening met God is het werkelijke heil gelegen, ook als je geen genezing of maar gedeeltelijke genezing vindt. Paus Benedictus XVI wordt aangehaald in zijn boek over Jezus: 'wie voor een mens werkelijke genezing zoekt, moet hem als compleet mens beschouwen en beseffen dat alleen Gods liefde de ultieme genezing kan zijn'. Praktisch gezien betekent dit dat je geen genezingsbijeenkomsten moet houden zonder de bediening van het Woord en dat, in geval er tegelijk een heilige mis wordt gehouden, deze mis niet gepresenteerd mag worden als geneesmiddel maar als gemeenschap met Christus voor de hele mens. Maar binnen deze marges is er ruimte voor allerlei vormen van gebed om genezing, door gewone priesters en pastores en ook door mensen die daar een bijzondere bediening in blijken te hebben. Zelfs al begrijpen we dat nog niet allemaal en is de kerkelijke inbedding nog niet helemaal duidelijk.

Ongezonde spanning

Ik lees de brochure graag om zo eens over de grens te kunnen kijken hoe de RK-kerk met deze dingen omgaat, al een paar decennia lang en wereldwijd. Het mooie ervan vind ik dat de katholieke kerk de charismatische vernieuwing voluit een plek geeft, het ook kan benoemen als een onverwachte genade, en er toch de hele kerk niet voor overhoop gooit. In gereformeerde kring vind ik er vaak zo'n ongezonde spanning omheen zitten. Als iemand vertelt over een

mooie ervaring van genezing op gebed, dan reageren kerkleden soms als door een wesp gestoken: zijn onze gebeden dan soms niet goed genoeg, deugt het geloof van mijn oma niet en vinden jullie jezelf zeker vromer dan ons? Ik noem maar wat. En laten we eerlijk zijn: gemeentelieden met een charismatische tik zijn vaak ook niet zo makkelijk in de omgang. Ik ken er tenminste wel die met een gezicht als een oorwurm na een fijne dienst klagen dat het nóg weer anders had gemoeten. Of die maar één gebedsvorm als echt geestelijk beschouwen en zo voorts. Daarom begrijp ik best dat er kerkenraden zijn die overal over willen praten, als je maar niet het woord 'vernieuwing' gebruikt.

Dat is allemaal waar. En toch. Toch hoort de dienst der genezing in al zijn volheid zo bij het evangelie. En het getuigen in een grote kring van al wat God aan mij gedaan heeft hoort helemaal bij de Bijbelse spiritualiteit die we al uit de Psalmen kennen. Dat alles weg houden uit de kerkdienst, zoals ik vandaag nog bepleit zag, dat moet je gewoon niet willen. En aan de andere kant hoeft je als plaatselijke gemeente ook niet alles in huis te hebben. God werkt ook heus wel naast de zondagse morgendienst. Als christen mag je gerust ook geloofsverdieping, aanraking door Gods Geest en zijn helende kracht zoeken op een conferentie, een vernieuwingsavond of juist in een persoonlijke ontmoeting met twee of drie in de naam van de Heer. We hebben elkaar daarin juist nodig. In de besproken brochure lees je dan als aanwijzing dat je kerkelijke diensten niet moet reduceren tot een geneesmiddel en ook dat conferenties van genezing geen kerkje mogen spelen. En je vindt meer praktische aanwijzingen, ingebed in het besef dat we nog niet alles weten en dat we dankbaar mogen zijn dat vernieuwing steeds doorgaat. Het boekje, waar bijna zes jaar aan is gewerkt, is in het Engels te bestellen in Rome bij: info@iccrs.org. Het kost 5 euro plus verzendkosten. Aan een Nederlandse vertaling wordt gewerkt.

Ds. Willem Smouter is predikant van de Nederlands Gereformeerde kerk van Apeldoorn en voorzitter van het bestuur van de Stichting New Wine.